

ถอดบทเรียน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.)

อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

กรมส่งเสริมการเกษตร

บทนำ

การพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการถ่ายทอดประสบการณ์จากเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จไปสู่เกษตรกรรายอื่นอย่างเป็นระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้นในทุกอำเภอทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้กลางของชุมชน ที่ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิต การจัดการฟาร์มและการตลาดอย่างครบวงจร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอโคกเจริญ จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรของชุมชน เน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถนำองค์ความรู้จาก ศพก. ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้

สำนักงานเกษตรอำเภอโคกเจริญ ได้ทำการถอดบทเรียนและรวบรวมข้อมูลของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอโคกเจริญ และข้อมูลของเกษตรกรต้นแบบของศพก. ทั้งในด้าน โครงสร้างการดำเนินงาน กิจกรรมฐานเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นแนวทางที่มีประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ตลอดจนเป็นต้นแบบในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอโคกเจริญ

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒
๑. สินค้าหลัก ข้าว	๒
๒. แปลงเรียนรู้	๒
๓. ฐานเรียนรู้	๓
๔. หลักสูตรการเรียนรู้	๕
๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด	๙
๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.	๙
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑๒
๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการเทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตรพร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่	๑๒
๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุนรายได้ ผลผลิต	๑๓
๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:	๑๔
๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์	๑๖
๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน	๒๐
ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน	๒๑
๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน	๒๑
๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้	๒๑
๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน	๒๑
ภาคผนวก	๒๒

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล: นางสาวณัฏฐิ เทพศิริ
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้: บ้านเลขที่ ๔๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกเจริญ
อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี
โทรศัพท์: ๐๘๙-๓๐๘-๑๙๙๘
Facebook: -
Line: -
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๖๘
๔. สถานภาพ ☒ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
สถานบันการศึกษา โรงเรียนโคกเจริญวิทยา
คณะ/สาขาวิชา -
๖. อาชีพปัจจุบัน
 - ☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
 - ☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....ค้าขาย
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

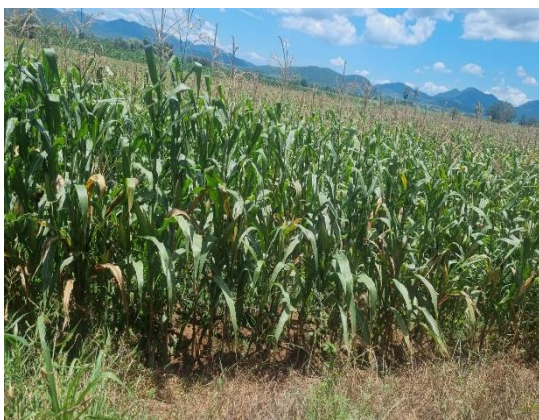
๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๓.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้ที่ ๑ แปลงเรียนรู้การปลูกข้าว เป็นแปลงที่ปลูกข้าวเจ้า พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕

แปลงเรียนรู้ที่ ๒ แปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

แปลงเรียนรู้ที่ ๓ แปลงเรียนรู้การปลูกมันสำปะหลัง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๔.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ ฐานการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ผลิตเชื้อรา เพื่อกำจัดศัตรูพืชในแปลงข้าว และแปลงหอม

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ ฐานการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อใช้ในแปลงข้าว

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ ฐานเรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยในฐานจะมีการเรียนรู้เรื่องการผสมปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ ฐานการเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยการแปรรูปข้าว

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าหลักของ ศพก.

๑) การลดต้นทุนการผลิต โดยได้ทำการทดลองหว่านข้าว ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ และหว่านข้าว ๑๒ กิโลกรัมต่อไร่ พบว่าผลผลิตไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การปลูกข้าวในแต่ละครั้งสามารถลดต้นทุนได้มากกว่าเดิม

๒) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยการนำตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์ เพื่อดูว่าดินมีธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองอยู่ในระดับใด แล้วจึงปรับสูตรและปริมาณการใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการของพืช และสภาพดินในแปลงนั้นๆ ซึ่งช่วยให้ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และรักษาสสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

๓) การผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมี เกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ชั้んกระถาก ชั้んไก่ ชั้んหมู ชั้んวัว ชั้んค่างควา โดโลไมท์ แกลบเผา แกลบดิบ กากน้ำตาล สารเร่งซูเปอร์ พด.๑ กากอ้อย (ชั้んเค้ก) น้ำ มาทำเป็นปุ๋ยหมักมาใช้เพื่อลดต้นทุนการใส่ปุ๋ยเคมี และยังเป็น การปรับปรุงบำรุงดินอีกทางหนึ่ง

๔.๑.๒ การยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้า

เกษตรกรมีการยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างมาตรฐาน และสร้างความน่าเชื่อถือ ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่สั่งสมความรู้มา ได้แก่ การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การผลิตสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ผลิตเชื้อรา การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการทำปุ๋ยชีวภาพใช้เอง เพื่อให้สินค้าหลักของเกษตรกร คือ ข้าว มีคุณภาพที่ดี ปราศจากสารเคมีเจือปนและได้คุณภาพ เป็นที่ยอมรับของตลาด

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ เศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก โดยอาศัยหลักทางสายกลาง ดำเนินชีวิตแบบไม่เกินไป ไม่ขาดจนเกินไป มีความพอประมาณ มีเหตุผล โดยพิจารณาแต่ละปัจจัยอย่างสมเหตุสมผลตามฐานะและทรัพยากรที่

ตนเองมีอยู่ และการสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ตนเองสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ มีการวางแผนในแต่ละกิจกรรมหรืองานที่ทำและพัฒนาตนเองเพื่อหาความรู้มาปรับใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น

๔.๒.๒ เกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรกรมีการแบ่งพื้นที่ทำการเกษตร ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ นาข้าว ๓๐ เปอร์เซ็นต์ พืชไร่หรือพืชชนิดอื่นๆ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ สระน้ำ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ และที่อยู่อาศัย ๑๐ เปอร์เซ็นต์ โดยมีการจัดการแปลงที่เหมาะสม ใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางและนำมาปรับใช้ให้เข้ากับพื้นที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การทำบัญชีต้นทุน

เกษตรกรเป็นประธาน ศพก. หลัก จึงต้องมีการจัดทำบัญชีต้นทุนของศูนย์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลรายรับรายจ่ายของศูนย์ และยังถ่ายทอดความรู้ไปยังเพื่อนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชี เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตและผลกำไรที่ได้รับจากกิจกรรมทางการเกษตร

๔.๓.๒ องค์การเกษตรกร

เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันกับเกษตรกรรายอื่นภายในพื้นที่ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการและพัฒนากิจกรรมทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมมือกัน ในการผลิต การตลาด การจัดการปัจจัยการผลิต การพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม มีการรวมตัวกันประชุมเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ เป็น ช่องทางให้ความรู้ด้านเทคนิคการเกษตร มาตรฐานสินค้า อีกทั้งยังเพิ่มอำนาจในการต่อรองสำหรับการซื้อ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตรได้อีกด้วย

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๑) การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าหลัก ศพก.

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการจัดการแปลงของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรหลักให้เกษตรกร

๔. เพื่อขับเคลื่อนศูนย์ ศพก. ให้เป็นต้นแบบการจัดการทรัพยากรการผลิตที่ยั่งยืน

๒) เนื้อหาและรูปแบบการถ่ายทอดความรู้ คือ การผลิตข้าว

๑. การเลือกพื้นที่ปลูก โดยเลือกพื้นที่มีการปนเปื้อนสารเคมีน้อย และมีระบบน้ำที่เหมาะสม

๒. การเตรียมดิน เตรียมดินโดยการไถกลบตอซังข้าว

๓. การจัดการความอุดมสมบูรณ์ของดิน ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ผลิตเอง เพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดิน และปรับปรุงโครงสร้างของดิน

๔. การเลือกพันธุ์ข้าว เลือกพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรมีความเหมาะสมในการปลูกข้าวพันธุ์นี้

๕. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ คัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่สมบูรณ์ แข็งแรง และปราศจากโรคและแมลง

๖. การปลูก ใช้วิธีการปลูกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้แก่ การหว่านข้าว
 ๗. การจัดการวัชพืช ควบคุมวัชพืชโดยวิธีทางกายภาพ เช่น การไถพรวน หรือการใช้แรงงานคนในการถอนวัชพืช
 ๘. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใช้วิธีแบบผสมผสาน ผลิตเชื้อรา เพื่อกำจัดศัตรูพืชในแปลงข้าว
 ๙. การเก็บรักษาข้าวเปลือก เก็บรักษาข้าวเปลือกในสถานที่ที่สะอาด แห้ง และมีการระบายอากาศที่ดี เพื่อป้องกันการเสื่อมคุณภาพของข้าว
 ๑๐. การสีข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร โดยใช้อุปกรณ์ที่ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมี และมีการจำหน่ายข้าวสารที่เกิดจากผลผลิตในศพก.
- รูปแบบในการถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ การเป็นวิทยากร แลกเปลี่ยนประสบการณ์การ และศึกษาดูงานในแปลงที่ผลิต

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

เกษตรกรเป็นประธานคณะกรรมการ ศพก. และสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ระดับอำเภอของอำเภอโคกเจริญ จึงมีบทบาทในการร่วมกำหนดทิศทางการจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยมีการจัดการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงการดำเนินงานของเครือข่าย สามารถใช้ ศพก.เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงร่วมกันสะท้อนปัญหาต่างๆ ด้านการเกษตร ทำการแลกเปลี่ยนข้อมูล และช่วยกันวางแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรร่วมกัน เพื่อเป็นแผนและแนวทางการปฏิบัติภายในระดับอำเภอ

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) เกษตรกรซึ่งมีตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ ซึ่งมีจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ ศพก. และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ พร้อมรับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพื่อนำมาใช้ประกอบในการทำแผนการดำเนินงาน ศพก. ต่อไป โดยมีแผนราย ศพก. ดังนี้

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิมๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตร คือ การศึกษาดูงาน โดยมีเกษตรกรต้นแบบของอำเภออื่น เป็นแรงผลักดันในการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิมให้เป็นแบบใหม่ เพื่อสร้างคุณภาพให้กับผลผลิตของตัวเอง และให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

เมื่อต้องสืบทอดอาชีพการทำการเกษตรจากพ่อและแม่ ส่งผลให้เกิดความท้าทายในการทำการเกษตร จากที่ไม่เคยทำการเกษตรมาก่อนแล้วต้องมาทำการเกษตร ทำให้ช่วงเริ่มต้นเกิดปัญหายู่ง้าง จึงหันไปศึกษาหลักวิชาการและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรมาปรับใช้ ส่งผลให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างชำนาญมาจนถึงปัจจุบัน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

เกษตรกรมีการนำหลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรแบบผสมผสาน และการบริหารจัดการแปลง โดยเกษตรกรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ดำเนินการลดต้นทุนการผลิตโดย ทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง ทำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การลดต้นทุนการผลิต จากการศึกษาข้อมูลของการลดต้นทุนการผลิต พบว่าการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเกษตรกรในการเพิ่มผลกำไรและแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้น ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้เทคโนโลยี การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การจัดการปุ๋ยและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสม และการลดการใช้สารเคมี โดยได้ทำการทดลองหว่านข้าว ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ และหว่านข้าว ๑๒ กิโลกรัมต่อไร่ พบว่าผลผลิตไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การปลูกข้าวในแต่ละครั้งสามารถลดต้นทุนได้มากกว่าเดิม

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนในครอบครัว และชุมชน อีกทั้งนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำการเกษตรด้วย

ทำการเกษตรแบบผสมผสาน เป็นการทำการเกษตรหลายประเภทในพื้นที่เดียวกัน โดยเชื่อมโยงกิจกรรมเกษตรต่างๆ อย่างมีระบบ เพื่อให้ทรัพยากรหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ได้สูงสุด เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ทำปุ๋ยหมัก ฯลฯ เกษตรกรทำการศึกษารเรียนรู้และมานำปรับใช้ในการทำการเกษตรของตนเอง โดยผ่านการทดลองลงมือทำด้วยตนเองจนหาวิธีที่เหมาะสมกับตนเองได้มากที่สุด

การบริหารจัดการแปลง เกษตรกรมีการวางแผนและดำเนินงานในการใช้พื้นที่เพาะปลูกหรือทำการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งด้านผลผลิต รายได้ และความยั่งยืนของทรัพยากร โดยเน้นการจัดระเบียบพื้นที่และกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ก่อนทำการเกษตรใดๆ เกษตรกรมีการนำตัวอย่างของดินในแปลงที่จะเพาะปลูก ไปทำการวิเคราะห์ธาตุอาหาร เพื่อใส่ปุ๋ยบำรุงตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นการลดการใช้สารเคมี และลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรอีกวิธีหนึ่งที่เกษตรกรทำแล้วเห็นผลจริง

การทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ ขี้กกระต่าย ขี้ไก่ ขี้หมู ขี้วัว ขี้ควาย โดโลไมท์ แกลบเผา แกลบดิบ กากน้ำตาล สารเร่งซูเปอร์ พด.๑ กากอ้อย (ขี้เค้ก) น้ำ โดยนำทุกอย่างมาผสมกัน หมักให้ได้ทีใส่ในภาชนะปิด เมื่อถึงเวลาจึงนำไปใช้กับพืชผลของตนเอง เพื่อปรับปรุงสภาพดินและบำรุงดิน ให้มีคุณภาพ ต้านทานต่อโรคและแมลง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)หอม..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลาชิว..... จำนวน.....๒.....(หน่วย..ไร่.....)

๒.๒)ปลาหมอ..... จำนวน.....๒.....(หน่วย..ไร่.....)

๒.๓)ปลาสร้อย..... จำนวน.....๒.....(หน่วย..ไร่.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)วัวเนื้อ..... จำนวน.....๔๐.....(ตัว)

๓.๒)หมู..... จำนวน.....๑๕..... (ตัว)

๓.๓)แพะ..... จำนวน.....๓๐..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)เมล็ดพันธุ์.....เป็นเงิน.....๓๕๐.....บาท/ไร่

๑.๒)เตรียมดิน.....เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)หว่านปุ๋ย+ฉีดยา.....เป็นเงิน.....๖๐.....บาท/ไร่

๑.๔)เก็บเกี่ยว.....เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๑,๖๑๐.....บาท/ไร่

รายได้๑๒,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....หอม.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๓๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....กล้วย.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

จากการทำการเกษตรที่ผ่านมา ทำให้เกิดประโยชน์มากมายทั้งต่อตนเอง ได้แก่ เกิดความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ด้านการผลิตพืช และสร้างรายได้ในครัวเรือนสำหรับการเลี้ยงชีพ ต่อเกษตรกรรายอื่น ได้แก่ สามารถเป็นแบบอย่างในการนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตรมาปรับใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ และประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ได้แก่ เป็นตัวอย่างที่สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้แก่คนชุมชนได้ ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อไป

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การทำปุ๋ยกลับกอง คือ การทำปุ๋ยที่เป็นการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุ เช่น เศษใบไม้ ใบหญ้า ฟางข้าว หรือ มูลสัตว์ ให้กลายเป็นปุ๋ยหมัก โดยการกลับกองปุ๋ยเป็นระยะๆ เพื่อให้อากาศถ่ายเทและช่วยให้การย่อยสลายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการทำปุ๋ยกลับกองสามารถช่วยรักษาสีเขียวตลอดได้แก่ ลดมลภาวะและก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาหมักแทนการเผา ช่วยลดการปล่อยฝุ่น PM_{2.5} และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพอากาศและปัญหาหมอกควันในหลายพื้นที่ของประเทศไทย และสามารถฟื้นฟูโครงสร้างดิน ช่วยให้ดินอุดมสมบูรณ์ เพราะปุ๋ยหมักที่เกิดจากการกลับกองจะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดี เพิ่มการดูดซึมธาตุอาหารของพืช และลดการใช้สารเคมีได้อีกทาง

การปลูกปอเทือง เป็นการปลูกพืชตระกูลถั่วชนิดหนึ่ง ซึ่งมีประโยชน์หลากหลาย ทั้งในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การเป็นอาหารสัตว์ และการใช้ประโยชน์อื่นๆ โดยสามารถช่วยรักษาสีเขียวตลอดได้แก่ ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก เมื่อใช้ปอเทืองในระบบหมุนเวียนพืช (crop rotation) ร่วมกับพืชฤดูปลูกอื่น เช่น ถั่วเหลือง สามารถเพิ่ม SOC (Soil Organic Carbon) ราว ๓% และลดการปลดปล่อย CO₂ รวมถึง N₂O ได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ปอเทืองจะปล่อยไนโตรเจนออกไซด์บ้าง แต่ปริมาณเมื่อเทียบกับไนโตรเจนที่สะสมแล้วต่ำมาก (~ ๐.๒๘% ของไนโตรเจนทั้งหมด) ซึ่งน้อยกว่าประมาณการ IPCC ป้องกันการชะล้างดินและลดการใช้ปุ๋ย สร้างระบบนิเวศเกษตรที่ยั่งยืน ปอเทืองช่วยดึงดูดแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น ผีเสื้อ และแมลงบก (predatory insects) มาสู่พื้นที่เกษตร และช่วยลดศัตรูพืชในระบบธรรมชาติ ลดความจำเป็นในการใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช ซึ่งลดการปนเปื้อนในดิน น้ำ และระบบนิเวศท้องถิ่น

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

กิจกรรมทางการเกษตรที่เกิดขึ้นในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ของนางสาวณัตินี เทพศิริ สามารถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมการทำสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ผลิตเชื้อรา เพื่อกำจัดศัตรูพืชในแปลงข้าว เป็นการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศัตรูพืชที่เน้นการใช้หลายๆ วิธีร่วมกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากศัตรูพืช โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ให้น้อยที่สุด เน้นการควบคุมศัตรูพืชด้วยการใช้สิ่งมีชีวิต หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี มีการวิเคราะห์สภาพของดินก่อนเพื่อให้สามารถใช้สารเคมีได้อย่างตรงจุดและน้อยที่สุด ผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง ทำให้สามารถลดการใช้สารเคมี ใช้สารที่สังเคราะห์มาจากธรรมชาติ อีกทั้งยังสามารถลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เกษตรกรเป็นประธาน ศพก. จึงทราบข้อมูลพื้นฐานของแต่ละพื้นที่ในการทำเกษตรต่างๆ เช่น สภาพพื้นที่ภายในอำเภอ ตำบล ราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่ และช่วงการระบาดของของโรคและแมลง เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทราบ เพื่อวางแผนแนวทางการแก้ไขปัญหาและสถานการณ์ด้านการเกษตรในพื้นที่ได้ สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบในการปลูกข้าวได้ และยังสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ ได้

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เกษตรกรได้ใช้พื้นที่ใน ศพก. เป็นพื้นที่ขยายองค์ความรู้สู่ชุมชนและสังคม เน้นการแบ่งปันประสบการณ์จริง ถ่ายทอดความรู้ที่ใช้ได้จริง และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำเกษตรกับเกษตรกรในชุมชนและผู้สนใจทั่วไป

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เกษตรกรได้เข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน ประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ รวมถึงให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในแปลงของตน รวมถึงเป็นผู้นำในการริเริ่มทำกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในชุมชน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เกษตรกรได้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรมาเผยแพร่ความรู้ ข้อมูล เทคนิค เทคโนโลยี และข่าวสารต่างๆ ให้เกษตรกรได้รับทราบและวางแผนรับมือได้ทัน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในแปลงของตน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ช่องทางที่ใช้ในการขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร คือ การประชุมภายในหมู่บ้าน และประชุมคณะกรรมการ ศพก. และกลุ่มแปลงใหญ่ โดยเกษตรกรได้นำข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยี และนวัตกรรม

ด้านการเกษตรที่ทันสมัย ขบวนการระบาดของศัตรูพืช รวมถึงสภาพภูมิอากาศในระยเวลานั้นๆ มาปรึกษา และหารือกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อหาทางแก้ไข และพัฒนาภาคการเกษตรของอำเภอให้มีคุณภาพ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เกษตรกรหลายรายนำข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรที่ทันสมัย เทคโนโลยีทางการเกษตร รวมถึงสภาพภูมิอากาศในระยเวลานั้นๆ ไปปรับใช้ในแปลงของตนแล้วประสบผลสำเร็จ

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เกษตรกรมีบทบาทในการร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ เอกชนหรือเครือข่าย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การผลิต การตลาด หรือการบริหารจัดการภาคเกษตรในพื้นที่ของตนเองอย่างมีส่วนร่วม โดยเป็นกระบอกเสียงในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารด้านการเกษตรอย่างสม่ำเสมอ

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ในส่วนของการเป็นประธาน ศพก. นั้นเกษตรกรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยทำหน้าที่ร่วมกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรใน

ชุมชน ประสานงานและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และส่งเสริมการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแนะนำด้านการเกษตร

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ตั้งแต่อดีตที่ต้องสู้บทอาชีพรเกษตรต่อจากพ่อและแม่ จากที่ทำการเกษตรไม่เป็นเลย จนสามารถทำการเกษตรได้อย่างชำนาญ อาชีพการเป็นเกษตรกรรวมถึงการดำเนินงานเป็น ศพก. สร้างความภาคภูมิใจให้กับตัวเกษตรกรได้เป็นอย่างมาก เพราะจากคนที่ทำการเกษตรไม่เป็นเลยจนสามารถทำการเกษตรได้อย่างชำนาญ ต้องผ่านความยากลำบาก ปัญหาต่างๆ ที่กระทบ ส่งผลให้อยากเลิกทำการเกษตรหลายครั้ง แต่ก็ยังคงอดทนทำจนสำเร็จ เมื่อมองย้อนกลับไปแล้วพบว่าตัวเกษตรกรเองสามารถผ่านอุปสรรคต่างๆ มาได้ เมื่อทำสำเร็จแล้วจึงทำให้เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพและการเป็น ศพก. เป็นอย่างมาก

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เกษตรกรมีความเป็นผู้นำในด้านการเกษตรค่อนข้างสูง เนื่องจากมีการยอมรับและพร้อมเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้กับตนเอง และเป็นผู้นำทางด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น การแปรรูปข้าวเพื่อจำหน่าย

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เมื่อมีการจัดประชุม หรือการร่วมงานต่างๆ ของหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ จะเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง เพื่อรับฟัง และให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รวมถึงงานเทศกาล หรืองานประจำปีของหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ ก็จะเป็นแกนนำและเข้าร่วมทุกครั้ง เพื่อสนับสนุนให้งานผ่านไปด้วยดี

เสียสละพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง เพื่อให้เป็นสถานที่ส่วนรวม สำหรับใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อเป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนและเกษตรกรที่สนใจ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“มุ่งมั่น ตั้งใจ ทำจริง”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นายเตชินทร์ ศรีเหนียง	ตำแหน่ง เกษตรอำเภอโคกเจริญ
๒. นางสาวอาภัสสร ตรีพานิชย์	ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๓. นางสาวจันทร์ทนา อนุพันธ์ชัย	ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นางสาวรัชну เทศอินทร์	ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. ประชุมคณะทำงานวางแผนการถอดบทเรียน

๒. จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล โดยเครื่องมือที่นำมาใช้ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) และใช้ Mind Map ในการบันทึกข้อมูล

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๑. เวลาว่างของเจ้าหน้าที่และเกษตรกรไม่ตรงกัน เนื่องจากมีภารกิจที่แตกต่างกัน

ภาคผนวก

๑. แผนที่แสดงแผนที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

ภาคผนวก 4

: แผนที่แสดงที่ตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโคกเจริญ และศูนย์เครือข่าย พื้นที่อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย
๑	จุดเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ
๒	จุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่
๓	จุดเรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดิน
๔	จุดเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์
๕	จุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
๖	จุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
๘	จุดเรียนรู้ด้านการจัดการดิน
๙	จุดเรียนรู้การแปรรูปข้าว
๑๐	จุดเรียนรู้ด้านพืชไร่ (แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)
๑๑	จุดเรียนรู้การเลี้ยงแพะ
๑๒	เศรษฐกิจพอเพียง
๑๓	จุดเรียนรู้การใช้ปุ๋ย
๑๔	แปลงใหญ่ไม้ลำปะเล้ง
๑๕	จุดเรียนรู้ด้านสหกรณ์
๑๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนอำเภอโคกเจริญ
๑๗	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองกระชายงาม
๑๘	จุดเรียนรู้การปลูกพืชด้วยระบบน้ำและพลังงานแสงอาทิตย์
๑๙	จุดเรียนรู้บ้านสวนศิลา
๒๐	แปลงใหญ่ข้าว ม. ๗ ต.โคกเจริญ
๒๑	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ บ้านคลองมะขาม ม.๑๑ ต.หนองมะค่า

